

Protokoll RMR

Datum 2021-11-24
Tid 08:00-12:30
Plats Bergendals Sollentuna/Teams

Ordinarie ledamöter samt tjänstgörande suppleanter:

Patrick Bäckström, Sveaskog (ordf.)
Roger Andersson, Södra
Lennart Stenquist, Stora Enso
Göran Andersson, Skogsentreprenörerna
Carl-Axel Östensson, Moelven
Richard Lundström, Norra Skog
Lars Svensson, Sågab
Jan Byström, SCA
Tony Axelsson, Såg i Syd
Anders Berggren, Mellanskog
Karl Sandstedt, Göteborg Energi, ordf. Biobränslekommittén

Suppleanter:

Ingemar Kallin, Holmen Skog
Lars Johansson, Stora Enso, ordf. Sågtimmerkommittén
Mattias Forsberg, Sveaskog

Adjungerade:

Håkan Broman, Sveaskog, ordf. Massavedskommittén
Maria Nordström, Skogforsk
Håkan Rönnbäck, VMK
Fredrik Hansson, Biometria (punkt 10)
Monika Strömgren, Biometria (punkt 10)
Sverker Groth, Biometria
Sven Jägbrant, Biometria

Frånvarande (endast ordinarie ledamöter):

Daniel Stridsman, Sydved
Patrik Jonsson, Norra Skog

1 Mötets öppnande

Ordföranden Patrick Bäckström hälsade alla välkomna. Sven Jägbrant genomförde ett upprop.

2 Erinran om Biometrias konkurrensrättsliga riktlinjer

Ordföranden erinrade om Biometrias konkurrensrättsliga riktlinjer, vilka också var ett mötesunderlag.

3 Val av justeringspersoner

Justerare ska ha protokollet inom fem arbetsdagar och har därefter fem arbetsdagar på sig att justera. Om inga synpunkter inkommit anses protokollet justerat 10 dagar efter genomfört möte.

Beslut: Lennart Stenquist och Jan Byström valdes att jämte ordförande Patrick Bäckström justera dagens protokoll.

4 Fastställande av agenda

Beslut: Den i förväg utsända agendan fastställdes.

5 Föregående protokoll

Föregående protokoll från mötet 2021-09-21 gicks igenom.

Beslut: Protokollet från det senast mötet godkändes.

6 Nya suppleanter RMR

Sven Jägbrant berättade att Sophia Bergqvist, Skogsentreprenörerna är ny suppleant för Göran Andersson samt att Magnus Norrby är nybliven suppleant för Carl-Axel Östensson.

7 Information och genomgång Teams

Sven visade RMR:s sida i teams, mappstrukturen där mötesunderlag, protokoll samt bilagor sparas samt visade den föreslagna strukturen att hantera utvecklingsprojekt och beslutslista.

8 Beslutslistan

Sven J. visade den tänkta strukturen på beslutslistan i Teams, som alltså ska ersätta den Excel-fil som tidigare använts. Tanken är att på teams notera beslut samt ärenden som på olika sätt ska följas upp så att detta blir mer överskådligt och enklare att följa för RMR. Historiska beslut avses inte föras in på Teams, utan tanken är att det ska vara framåtriktat från dagens möte.

9 Återrapportering från styrelsemöte

Patrick B. redogjorde för historiken i ärendet (klusteranalys) och anledningen till att RMR bads hjälpa styrelsen i frågan. RMR satte ihop en arbetsgrupp som tog fram en beslutsrekommendation som RMR kunde enas kring och som Patrick presenterade för styrelsen. Styrelsen beslutade enligt rekommendationen och uppskattade arbetssättet och det jobb som RMR har utfört för att få fram ett väl berett underlag. Även Patrick B. tycker att arbetssättet, och att styrelsen nyttjat RMR, varit bra vilket han även tydligt berättat för styrelsen

Håkan R. väcker frågan om vad hände med harmonisering av kontrollkostnader, som även omnämndes i utredningen? Patrick B. berättar att det ju var en bonus av utredningen, som inte ingick i utredningsdirektivet, och att Ingela E. har tagit frågan vidare separat. Styrelsen höll med om den idag märkliga uppdelningen av kontrollkostnader, som är ett arv från tiden med kollektiv. Diskussion finns också om hur kontrollverksamheten ska finansieras (betalas av köpare idag), kanske ändras detta i framtiden, så en översyn av kontrollkostnader kan tänkas bli lite bredare än den fråga som arbetsgruppen uppmärksammat.

Även brevet till styrelsen uppskattades, Patrick B. tycker det är bra att RMR är proaktiva i frågor där man har hög kunskapsnivå och berörs.

10 Mätningens kvalitet: Anpassning av Biometrias krav & mål

Fredrik H. och Monika S. presenterar och redogör för det förslag som skickats ut inför mötet. I korthet så innebär förslaget att definitionen av kravnivå förändras, samt att gränser för kravnivåer justeras utifrån den nya definitionen av kravnivå. Två viktiga principer har gällt när de föreslagna kravnivåerna har tagits fram;

- Krav på systematisk avvikelse måste stå i paritet till säkerheten i skattningen av den systematiska avvikelsen.
- En mätare kan bara stå till svars för de mått som hen levererar.

De föreslagna kraven utgår också ifrån VML som är grundförutsättning för hur mätningen ska utföras. Åtgärdsnivåerna och målnivåerna föreslås sättas internt av Biometria då förutsättningarna skiljer så mycket mellan olika mätplatser och mätare. Fredrik H. berättar även att kvalitet och kontroll behöver jobba ännu

tajtare med virke och energi så man kan implementera detta på ett bra sätt, samt att det är väldigt viktigt med bra dataunderlag innan man gör åtgärder.

Lennart S. tror det finns en risk att Biometria blir en kravmaskin om vi ständigt förbättrar och skruvar åt kraven, vilket i sin tur påverkar kostnader. Viktigt att sätta en gräns någonstans, kanske intressant att analysera "hur dåligt vi kan mäta" och ändå hålla oss inom lagen? Hur nivålägger man det hela och hur ofta? Monika S. svarar att tanken inte är att nivålägga varje år, hon tror att de föreslagna kraven kan ligga kvar länge. Om mätningen blir mycket bättre så kanske man kan justera, men viktigt att inte justera ofta, vid justering är det troligen primärt åtgärdsnivån som man vill ändra.

Mattias F. ställer frågan hur gafflar vi in vilken nivå vi ska ligga på? Det är viktigt även att fokusera på åtgärder och hur löser man det operativt. Branschen nyttjar data från mätningen i sin verksamhet mer och mer. Tidshorisonter blir viktiga att titta på också, är det osäkerheten 12 månader bakåt eller förra kontrollobjektet som är viktigast? Monika S. berättar att man idag i Biometrias system (för kontroll och uppföljning) presenterar vilken säkerhet skattningen av den systematiska avvikelserna har, vilket är viktigt att ta med sig när man kollar på dessa data. Mattias F. tror att vi i branschen behöver lära oss mer hur vi ska förhålla oss till ett enskilt kontrollresultat, vilka är osäkerheterna förknippat med mätningen? Fredrik H. inflikar att operativt kollar Biometria på 30, 90 och 180 dagar bakåt och följer löpande för att se vad vi ska göra för att förbättra mätningen. Mattias F. berättar att 30 och 90 dagar bakåt har störst relevans för dem, så viktigt att förstå osäkerheten där, 12 månader bakåt är länge sedan och irrelevant för de syften som man idag nyttjar data.

Håkan R. tycker att det är ett bra arbete som gjorts, men funderar lite kring målnivåer som ju inte finns specificerade i förslaget. Vore kanske bra om dessa finns som positiv morot? Fredrik H. berättar att det är stor variation mellan lämpliga nivåer baserat på skillnader mellan mätare och mätplatser. Målnivåer ställs därför per mätare (även lönepåverkande). Svårt att stadfästa målnivån eftersom förutsättningarna är så annorlunda mellan platser.

Håkan R. vill också tydliggöra att utifrån de föreslagna nivåerna så blir kravet på systematisk värdeavvikelse högre än idag, vilken en del kanske kan reagera på. Monika S. svarar att kraven inte är satta utifrån vilken nivå som känns bra, utan baserat på hur det faktiskt ser ut givet de principer som gällt när man tagit fram kraven och den mätnoggrannhet man idag uppnår. Håkan R. undrar också när tanken är att det föreslagna dokumentet "kommer i drift"? Monika S och Fredrik H. berättar att dokumentet avses ta i drift direkt efter att styrelsen beslutat i frågan, 13/12, givet att styrelsen beslutar enligt förslaget.

Patrick B. tack för en bra dragning och inflikar att det är viktigt att på ett bra sätt väga mellan kostnaderna för mätningen och noggrannheten i mätningen – vilket

ytterst är styrelsens uppgift.

Beslut: RMR beslutar att, enhälligt, rekommendera till Biometrias styrelsen att anta de förslag som ges i "Översyn av Biometrias krav på mätningsskvalite 2021" som innefattar en ny definition av krav samt föreslagna nivåer på krav utifrån den nya definitionen.

11 Digitalisering och datadelning

Karl S. önskar väcka en fråga utifrån de hållbarhetsiffror som redovisades på det gemensamma rådsmötet under gårdagen (beräknade koldioxidutsläpp baserat på data från inmätning och transport i VIOL). Karl S. önskar väcka en diskussion om vem som äger denna typ av information, vad han har rätt att, som köpare, göra med informationen – sammanfattningsvis; hur, vem och när ska man kunna se denna typ av information i systemet?

Frågan väcker stort intresse hos deltagarna och de ämnen som togs upp/frågor som ställdes av deltagarna listas nedan;

- Viktigt att bredda frågan till all data som produceras. Mer och mer information skapas och det blir väldigt viktigt med regler för hur detta ska hanteras.
- Vilka skillnader kommer finnas i behörighetsstyrning i VIOL2 jämfört med VIOL3?
- Ägandeskap av data och rättigheter att på olika sätt se/nyttja data är viktigt att fortsatt utreda.
- Frågan behöver angripas utifrån den målsättning man har, inte de problem man ser.
- Fokus bör vara på perspektivet VIOL3-vem ska se vad och när?
- Nomenklatur och definitioner är viktig att vara överens om.
- Datadelning är en viktig faktor för digitalisering och konkurrenskraften.
- Olika typer av roller och behörigheter är mycket viktiga.
- Det går att arbeta utifrån pågående projekt och den datadelning som sker inom ramen för dessa.

Punkten slogs ihop med nästa punkt och diskussion fortsatte under nästa punkt och summerades av ordförande där.

12 Reflektioner från gårdagen. Tankar kring hemuppgift.

Sven J. sammanfattade kort resultaten från hemuppgiften där syftet var att skapa input till Labs arbete framåt kopplat till dessa frågor och Lennart S. sammanfattade diskussion som varit under gårdagen. De citat som finns i resultatet sammanfattar på ett ganska bra sätt den bredd som finns i uppfattningen av dessa frågor.

Patrick B. tror sammanfattningsvis (även utifrån diskussionen på punkt 11) att detta är ett område som inte mognat och att det finns ett mått av försiktighet hos aktörerna. Det finns stora möjligheter vid datadelning, nu tydligast kopplat till spårbarhet och effektiviseringar. Kvalité och nomenklatur blir dock väldigt viktigt vid datadelning och även behörigheter och styrning av dessa är oerhört centralt - det krävs en tydlig kravbild. Finns inte dessa saker på plats så kan det bli ett hinder framåt. Patrick B. tycker intresset och diskussion varit bra och det är tydligt att det finns många olika nyanser och delar som behöver beskrivas och definieras innan man kan ta frågorna vidare mer konkret. För att komma vidare i frågan mer konkret så föreslår Patrick B att RMR:s ordförande och sekretariat ges i uppdrag att kontakta de andra råden och initiera ett arbete som ska syfta till att kartlägga området tydligare.

Deltagarna instämmer i att frågan är viktig och att det finns många aspekterna att studera närmare inom ramen för ett sådant arbete, de synpunkter som nämndes som input till den tänker arbetsgruppen listan nedan

- Tidsplan för arbetet, utvecklingen går snabbt framåt.
- Styrelsen ser frågan som viktig, kan något presenteras till strategimöte?
- Se på värdet av den information man delar.
- Tänka långsiktigt utifrån det som sker redan idag.
- Ska Biometria eller företagen leda arbetet?

Förutom dessa så listas de ämnen och frågor som berördes under diskussionerna under punkt 11.

Beslut: RMR ger i uppdrag till ordförande och sekreterare att kontakta övriga råd och försöka initiera ett arbete för att komma vidare i datadelningsfrågorna. De aspekter som tagits upp i diskussionen under punkt 11 och 12 kan vara lämpliga punkter att beakta i ett sådant arbete.

13 Portföljprojekt (VP 2022)

Sven J. visar den tänkta strukturen med aktuella projekt som berör RMR på teams under fliken "Utvecklingsportfölj RMR" och även motsvarande för RPT. Lennart S. kommenterar att det vore bra att även kunna se interna projekt som beslutats av Biometrias ledningsgrupp. Sven J. tar frågan vidare och kollar på en lösning för hur RMR även ska kunna se interna projekt.

14 Information från sågtimmerkommittén

Lars J. presenterar aktuella saker från sågtimmerkommittén, som kan delas upp i två huvudpunkter.

Mätramsfub

Lars J. berättar att arbetet med att implementera mätramsfub går sakta framåt, hittills tre sågverk som är godkända. Det finns redan nu sågverk som ansökt om tillfällig dispens från datumet, vilket man behöver fundera kring och om datumet ev. ska skjutas fram. Sågtimmerkommittén anser att datumet ska behållas för att sätta press på sågverken att åtgärda detta, men att man vid ett senare tillfälle kan ev. besluta om att skjuta fram sista datum för införande. RMR stödjer förslaget från sågtimmerkommittén.

Visionsarbete

Lars J. berättade även om det arbete kring en framtida sågtimmermätning som letts av Skogforsk och som mynnande ut i visionsseminarium under november. Lars J. presenterade flera av de saker som förevisats och diskuterats på seminariet och diskuterade lite kring möjliga vägar framåt. Maria N. reflekterar att det är svårt att frigöra sig från dagens system men att förenkling och förståeligt är ledord framåt. Håkan R. tycker det är viktigt att inte glömma bort likformig mätning i arbetet framåt. Mattias F. påpekar även typen av bestånd påverkar vilken mätning som behövs för att nå ett gott resultat.

Rapporten från Skogforsk biläggs i protokollet utöver Lars J. presentation.

15 Information från massavedskommittén inkl. förslag till ändring av klykregler i mätning sinstruktion för stocks volym

Håkan B. rapporterar att massavedskommittén under senaste mötet fått information om en ny teknik för att mäta virke med hjälp av bilder på travändar (Teknosavo) samt en dragning från Radarbolaget som tillsammans med Skogforsk initierat ett projekt för att mäta torrhalt på massaved.

Håkan B. redogör därefter för den av massavedskommittén föreslagna ändringen vid mätning av stocks volym när det förekommer klykor. Undersökningar har visat på en mindre påverkan av förslaget, för en enskild klykstock så minskar volymen med cirka 15%. För utvalda travar med subjektivt hög andel klykor så är påverkan låg på travens totala volym.

Håkan R. frågar hur kommunikationsplanen ser ut för frågan och om det behöver informeras bredare? Håkan B. berättar detta främst är en fråga för kvalitetsledare vars arbete med att mäta dessa klykstockar kommer förenklas, samt påpekar att det inte är någon ändring i kvalitetskraven hos klykstockar utan endast vid volymsbestämning av dessa.

Beslut: RMR beslutar att ge i uppdrag till Biometria att ändra mätninginstruktionen för mätning av klykstockars volym i enlighet med massavedskommitténs förslag. Införandedatum sätts till 2022-04-01 och RMR önskar att se de justerade mättningsbestämmelserna på remiss, i skrift, innan implementering.

16 Information från biobränslekommittén

Karl S. berättar att även biobränslekommittén haft ett visionsseminarium om framtida biobränslemätning. Sammanfattningsvis vill man se ett paradigmskifte, från torrhaltsprov, sampling, torrhaltsmätare och TTV till att mäta torrhalt med AI-modeller baserat på densitet, bilder och skogsdata. Man vill använda kameror för att utföra mottagningskontroll, mätning av torrhalt, fraktion och ev. föroreningar och önskar även fler sätt att samla in bilder än via riggar, t.ex. med mobilkameror. Kommittén anser också att tänket med BAS-produkter är för komplext och saknar mervärde och har därför beslutat att inte jobba vidare i frågan. Kommittén önskar att Biometria börjar samla in bilder och kollar på möjligheter att nyttja dessa i linje med kommitténs önskade väg framåt.

Patrick B. undrar hur vi kan ta detta vidare och komma framåt i frågan? Sven J. föreslår att Karl S. och han försöker konkretisera biobränslekommitténs vision och ideér om vad man vill och bereda ett underlag inom ramen för utvecklingsportföljen för vad man konkret vill göra i ett första steg som kan skickas till Biometrias ledningsgrupp för beslut.

17 Implementation av utvecklade lösningar

Sverker G. berättar om status för chaufförsgodkänd mottagningskontroll (CMK) där man i november nått upp i 1,64%, vilket är ATH. För att få upp nyttjandet så har Biometria under hösten jobbat aktivt med att ta bort hinder i form av krånglig administration och klausuler för nyttjande. Mattias F. berättar av många chaufförer inte ser någon vits i att nyttja CMK då FMC vanligtvis är så snabb i sin hantering att tidsvinster försvinner. Den sänkta mättningskostnader når inte chaufförerna vilket kanske inverkar på detta?

Sverker G. drar också aktuell status för implementering av automatisk volym i CIND-riggar och i Biometriariggar med hjälp av ASTA vilket beskrivs närmare i det bildspel som biläggs protokollet.

Patrick B. sammanfattar med att det är viktigt med fokus på implementering då det är det viktigaste och många gånger är det svåraste steget i en utvecklingsprocess och undrar även om CMK som tidsbesparing har spelat ut sin roll innan det hunnit implementeras på ett bra sätt?

18 Info från nomenklaturgrupp

Sverker G. berättar att ett nytt sortiment, 86B0, utskottsmassa nu finns att använda i VIOL. Sortimentet är avsett för restmaterial är i sig godkänd massa men uppstår som rejekt vid papperstillverkningen.

19 Information från VMK

Håkan R. informerar om överlag goda resultat från begärda kontroller under året, där hittills 66% klarat kraven på betalningsskyldighet. Begärd ommätning i bild har minskat i antal under året i förhållande till föregående år, men sammantaget nyttjas VMK:s tjänster i ungefär omfattning som tidigare. VMK har också inlett en kundundersökning hos de som nyttjat tjänsterna de senaste åren för att se om det finns förbättringsområden.

VMK har också genomfört en harmoniserande kontrollmättningsövning i Skutskär med medverkan av Biometria, VMF Estonia och VMF Latvia efter en tids uppehåll p.g.a. covid-19. Resultatet var ok, dock med en något högre reproducerbarhet på enskilda mått än föregående år. Auktorisation av VMF Estonia och VMF Latvia har varit krånglig p.g.a. Covid-19 och det finns en osäkerhet i Biometrias styrelse hur man ska agera i frågan framåt.

Ett beslut har fattats om att inleda en fusionsprocess av VMK in i Biometria som preliminärt kan vara klar kring sommaren 2022.

20 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälades.

21 Kommande möten

Kommande möten 2022:

- 2022-03-14. (teams)
- 2022-05-24/25. Gemensamt samt enskilt rådsmöte. Fysiskt.
- 2022-09-28. (teams)
- 2022-11-22/23. Gemensamt samt enskilt rådsmöte. Fysiskt

Slutligen påpekas att vi inte får glömma bort den "avtackningsskuld" som byggts upp under pandemin, något som hoppas kunna åtgärdas på maj-mötet. Patrick B. meddelar också att ett extrainsatt teamsmöte kopplat till datadelningsuppdrag kan komma bli aktuellt.

22 Avslut

Ordförande tackar för bra engagemang och avslutar mötet.

Vid protokollet:

Sven Jägbrant

Justerat:

Patrick Bäckström

Lennart Stenquist

Jan Byström